

Tisdagen den 21 januari

Kl. 13.00–13.53

§ 1 Meddelande om frågestund

Tredje vice talmannen meddelade att frågestund skulle äga rum *torsdagen den 23 januari kl. 14.00.*

§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2019/20:251

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:251 Nyttjande av oseriös transportverksamhet
av Thomas Morell (SD)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 6 februari 2020.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 17 januari 2020

Näringsdepartementet

Ibrahim Baylan (S)

Enligt uppdrag

Annica Sandberg

Tf. expeditionschef

Interpellation 2019/20:252

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:252 En avgift för att lägga virke utmed allmän
väg

av Sten Bergheden (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 4 februari 2020.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 17 januari 2020

Infrastrukturdepartementet

Tomas Eneroth (S)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2019/20:253

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:253 En avgift för att lägga upp virke längs vägar
av Jan Ericson (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 4 februari 2020.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 17 januari 2020

Infrastrukturdepartementet

Tomas Eneroth (S)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2019/20:258

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:258 Transportstyrelsens företagskontroller
av Thomas Morell (SD)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 4 februari 2020.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 17 januari 2020

Infrastrukturdepartementet

Tomas Eneroth (S)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

§ 3 Anmälan om faktapromemoria

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2019/20:FPM11 Förordning om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomförande av internationella handelsregler
COM(2019) 623 till näringsutskottet

§ 4 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Konstitutionsutskottets betänkanden

2019/20:KU10 Granskning av statsrådets tjänsteutövning och regerings-
ärendenas handläggning

2019/20:KU11 Justitieombudsmännens ämbetsberättelse

2019/20:KU5 Uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritets-
principen

2019/20:KU2 Riksrevisionens rapport om regeringens styrning av länsstyrelserna

2019/20:KU7 Ändrad kompensationsrätt för riksdagens myndigheter för ingående mervärdesskatt vid representation

Prot. 2019/20:61
21 januari

Justitieutskottets betänkanden

2019/20:JuU13 Ett särskilt straffansvar för samröre med en terroristorganisation

2019/20:JuU12 Riksrevisionens rapport om myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet

Utrikesutskottets betänkande

2019/20:UU6 Sveriges feministiska utrikespolitik

§ 5 Svar på interpellation 2019/20:192 om olagliga adoptioner från Chile

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Martina Johansson har frågat mig om jag och regeringen avser att ta några initiativ för att underlätta för drabbade personer att åter skapa kontakten med sina biologiska föräldrar i Chile.

I Chile pågår en brottsutredning som omfattar internationella adoptioner från Chile till ett antal länder under 1970–90-talen. Brottsrubriceringen är bortförande av barn och oegentligheter i adoption. Jag och regeringen tar händelserna på allra största allvar, och det är nödvändigt att vi får klarhet i vad som hänt.

Vår svenska centralmyndighet för internationella adoptioner – Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF – har varit i kontakt med brottsutredningen. Vi har förstått att utredningen hittills har konstaterat att det har funnits förfaranden som visar på att det förekommit oegentligheter. Detta gäller adoptionsförmedlingen av barn fram till att de lämnade Chile. Vi har även tagit del av den chilenska parlamentariska utredningen av händelserna, som bekräftar att barn systematiskt togs från sina föräldrar.

Jag förstår att det är fruktansvärt för alla de som har drabbats – för de adopterade barnen, för de biologiska föräldrarna och för adoptivföräldrarna. Det är också självklart en stor psykisk påfrestning för dem som fortfarande söker men inte får svar på sina frågor.

Mot den bakgrunden beslutade regeringen den 19 december 2019 att ge MFoF i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt om individuellt stöd till adopterade i samband med så kallad ursprungssökning. Regeringen vill genom uppdraget möjliggöra hjälp till de individer som vill söka sin livshistoria och finna sina rötter. Att få klarhet kan ha en avgörande betydelse för den psykiska hälsan. Stödet avgränsas inte enbart till personer som adopterats från Chile utan finns tillgängligt för alla internationellt adopterade som söker sin biologiska familj.

Anf. 2 MARTINA JOHANSSON (C):

Fru talman! Tack, Lena Hallengren, för svaret!

Det gläder mig att regeringen och ministern även har lämnat in ett uppdrag om individuellt stöd till MFoF. Det kom in efter att jag hade lämnat in min interpellation. Myndigheten har på senare tid dessutom fått i uppdrag att se över utbildning och stöd till kommuner och föräldrar.

Men jag beklagar att det har tagit flera år för regeringen att komma med detta uppdrag. Det här är inte någon ny kunskap. Signalerna om att detta kunde vara fallet kom till Sverige för flera år sedan. I över två år har en utredning pågått i Chile samtidigt som drabbade från Chile försökt få regeringen och MFoF att agera. Under de åren har de som drabbats själva fått kontakta den adoptionsförening som förmedlade adoptionerna och få den att ta fram deras akter. De drabbade har sedan själva fått sända akterna till utredarna i Chile.

Hittills har, vad jag vet, ca 90 personer gjort detta. Självklart blir det inte fler om information inte ges om att det här har skett. Vår myndighet hade kunnat vara bättre på att informera de drabbade personerna. Utredningen i Chile går inte heller in på individuella fall om inte något dokument har sänts. Det leder till att utredningarna för de här individerna inte kommer vidare.

Det finns misstankar om att barn i många fall kidnappats och adopterats. Exakt hur många är svårt att säga, men det finns misstankar om att det enbart i Chile kan röra sig om ungefär 600 personer. Det gäller bland de som adopterats till Sverige. Det finns betydligt fler bland de som adopterats till andra länder.

Regeringen har inte varit pådrivande för att informationen om läget ska gå ut till de drabbade. Då hade fler kunnat vara delaktiga redan nu. Det har lämnats till ideella föreningar som drivs av de adopterade själva. Dessa föreningar har tvingats stötta varandra, och det i många svåra situationer där de upptäcker att de inte adopterats bort frivilligt utan blivit stulna. Dessutom har de biologiska föräldrarna i vissa fall avlidit.

I Sverige är barnkonventionen viktig och numera lag. I den stipuleras barns rätt till sitt ursprung, men i Sverige har vi inte hjälpt till. Det är dessutom aktuellt i fler länder där adoptioner misstänkts ha skett på ett icke korrekt sätt.

Fru talman! De som blivit av med sina barn i bland annat Chile är i dag gamla, och en del har redan avlidit. De som adopterats och deras adoptivföräldrar drabbas dubbelt när de inte kan få kontakt med de biologiska föräldrarna efter att de fått vetskap om att barnen adopterats bort på ett felaktigt sätt. Det är bråttom för dessa familjer att, om de vill, få en chans att återförenas.

Jag undrar därför vad ministern säger om att det har tagit så lång tid för regeringen att agera. Finns det i det individuella stöd som nu ges utrymme för tolk, telefonsamtal och information om vilka lagar och regler som gäller i de aktuella länderna, så att den enskilde kan få reell vägledning i sitt sökande?

Anf. 3 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Tack igen för en viktig fråga, Martina Johansson!

Jag har i min roll som socialminister mött frågan vid ett antal tillfällen de senaste åren. Jag vet inte om jag håller med om att så lite har gjorts.

Redan i maj 2018 besökte myndigheten Chile för att föra dialog med den chilenska centralmyndigheten, Sename, i syfte att de som är adopterade och söker sitt ursprung ska kunna få så mycket information som möjligt. Man hade möte med Sveriges ambassad i Chile, med frivilligorganisationer och med den utredare som då ledde den pågående brottsutredningen. Syftet var att vi som land ska göra allt vi kan för att underlätta.

I januari 2019, det vill säga för ett år sedan, fick MFoF information om 630 barn som adopterats till Sverige, varav 615 genom Adoptionscentrum. Det har alltså varit en viktig uppgift för MFoF att vara behjälplig i den brottsutredning som pågår. Sverige är ett av många länder som berörs av denna tragedi, som man får säga att det är, framför allt för de drabbade.

År 2008 bereddes ett förslag om förändrade adoptionsregler. En proposition lades fram till riksdagen 2018. Det är inte första gången som reglerna förändrats sedan mitten av 70-talet. Förändringar har gjorts. Det förbereds också ett förslag om uppdrag till Statskontoret om att se över hur man ska organisera den internationella adoptionsverksamheten och hur den kan anpassas till dagens förhållanden.

Många saker ser annorlunda ut i dag. Det finns naturligtvis frågor som handlar om att det ska gå rätt och riktigt till. Men i dag har vi också en situation som innebär att färre kan adoptera och att färre behöver bli bort-adopterade. Det händer mycket när det gäller de adopterade.

Det gäller också den ordning vi har i Sverige, med organisationer som har varit ansvariga. De har varit viktiga med sina kontakter och sin kunskap. Men baksidan är att det inte är en statlig myndighet som sitter på all kunskap.

Jag vill avsluta inlägget med att säga att MFoF som statlig myndighet har varit väldigt engagerad och involverad och gjort sitt yttersta för att vara behjälplig i den omfattande brottsutredning som fortfarande pågår i Chile.

Anf. 4 MARTINA JOHANSSON (C):

Fru talman! Tack, ministern!

Jag är medveten om att myndigheten har varit på plats.

Det som är ett stort bekymmer är att de enskilda individerna inte har fått det stöd de behöver för att kunna göra sin röttersökning på ett bra sätt. De har inte kunnat nå fram och återigen, i det fall de själva och föräldrarna vill, träffa föräldrarna som en gång blev av med sina barn.

Det stödet har individerna inte fått, vilket har skapat stora svårigheter. Man har fått hjälpa varandra i de ideella föreningarna och också möta de här känslorna och den ohälsa som uppstår hos den som är adopterad till Sverige och får den här vetskapen.

Precis som ministern säger minskar antalet internationella adoptioner. Jag tror att 2018 var det under 200 totalt till Sverige från olika länder. Vi har i stort sett samma ordning i dag som vi hade redan på 70-talet, när vi började adoptera internationellt, med de här ideella föreningarna som sköter adoptionerna.

Jag ser fram emot att det ska komma någon form av svar från Statskontoret om hur vi ska jobba med de här frågorna framöver. Det finns en hel del att titta på vad gäller vem som är ansvarig för akter, hur man ska kunna få tag i sina dokument om den ideella föreningen som hjälper till vid adoptioner lägger ned och vart informationen tar vägen. Jag hoppas verkligen att det kommer bra förslag på lösningar.

Kommunerna är i dag skyldiga att hjälpa till med röttersökning och med att stödja den enskilda familjen och den enskilda individen när man kommer till Sverige. Men det är också svårt. Exempelvis min hemkommun har inte haft någon internationell adoption på fem år, och på så vis försvinner kompetensen hos kommunerna att kunna bistå med de här sakerna.

Min fundering är: Vad skulle ministern vilja se för förändring i de här situationerna för att det inte ska hända igen att vi har adoptioner som sker på ofördelaktiga sätt?

Anf. 5 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Som en liten replik till Martina Johansson som säger att det i princip går till som det gjorde på 70-talet vill jag säga att det har hänt en hel del. Inte minst har vi Haagkonventionen som Sverige ratificerade 1997 och som bland annat innehåller ett krav på att varje land har en ansvarig centralmyndighet med ett tydligt utpekat ansvar i enlighet med konventionen med garantier som just ska försäkra sig om att barn inte förs bort, att det inte förekommer någon form av handel och så vidare. I Sverige är det MFoF som är svensk centralmyndighet och ansvarar för både auktorisation och tillsyn. Ansvaret läggs alltså inte bara på de organisationer som arbetar med detta.

Organisationerna har varit viktiga – jag vill verkligen understryka det. De kontakter som de har och det stöd som de har kunnat ge varandra inom organisationen baserat på egna erfarenheter har varit viktiga. I dag finns det tre auktoriserade adoptionsorganisationer, och det är bara en, nämligen Adoptionscentrum, som erbjuder ursprungssökning till självkostnadspris för sina medlemmar. Det här är en utveckling som vi har sett, och i takt med att organisationernas ekonomiska förutsättningar och deras organisatoriska styrka har försvagats krävs att staten möter upp på ett annat sätt än vad som kanske var den ordning som vi tyckte var rimlig för 20 år sedan när vi ratificerade Haagkonventionen. Både antalet adoptioner och adoptionsorganisationernas situation har förändrats.

Jag vill också säga att det inte minst med det tuffa ekonomiska läge som många av adoptionsorganisationerna har är svårt att lägga mer ansvar på dem, vilket är skälet till att MFoF har fått det här uppdraget som vi har kunnat fatta beslut om.

Egentligen är det hos Sename, som är den centralmyndighet som finns i Chile för att tillsyna adoptionerna, som man ska söka sina ursprungshandlingar och så vidare. Man ska också kunna få hjälp därifrån. Hur det funkar i praktiken har Socialdepartementet faktiskt inte fått en riktigt bra rapport om. Men icke desto mindre finns det anledning att utveckla den typ av stöd som nu ligger på MFoF, nämligen att titta på ett pilotprojekt. Nu ligger regleringsbrevet för 2020 fast, men ambitionen är förstås att det ska fortsätta 2021 när man vet mer om vad som faktiskt är det bästa sättet att arbeta på för att det ska bli verkningsfullt och svara mot de behov som de adoptionssökande har.

Jag ska svara på en av de frågor som jag missade i det första inlägget. Martina Johansson frågade vad pengarna kan användas till – det handlar om tolk, telefonsamtal, resor och så vidare. Exakt hur pengarna ska användas är ingenting som ligger i regleringsbrevet, men det ska vara ett stöd som gör det möjligt för individer att kunna söka sitt ursprung.

Vi talar nu här om Chile, men jag tror att Martina Johansson och jag är helt överens om att detta har fört fram frågan i ljuset, och det är klart att möjligheten att söka sitt ursprung och sina rötter ska finnas för alla oavsett vilket land man har adopterats från. Men den chilenska situationen är synnerligen speciell, och där behövs ett särskilt stöd.

Prot. 2019/20:61
21 januari

Svar på
interpellationer

Anf. 6 MARTINA JOHANSSON (C):

Fru talman! Det jag syftar på när jag säger att det inte hänt så mycket är hur vi jobbar i den svenska organisationen med ideella organisationer som förmedlar adoptionerna och att ansvaret ligger hos kommunerna. Sedan är jag också medveten om Haagkonventionen, certifieringsarbetet och det myndigheten har gjort för att granska och se vilka länder det är möjligt att adoptera från. Det jag syftade på var att vi har den ordningen att vi har svenska adoptionsföreningar som förmedlar och som också tar betalt av föräldrarna som adopterar till självkostnadspris för administration och så vidare.

Det var bra att ministern återkom till svaret på frågan som jag ställde – jag noterade också att jag missade att följa upp det i mitt förra anförande. En uppföljning på min fråga är hur ministern kommer att följa upp detta och hur det individuella stödet kommer att se ut för den här enskilda individen eftersom hon inte har fått återkoppling från myndigheten.

Jag hoppas verkligen att det här är någonting som ministern kommer att fortsätta följa. Det är inte bara i Chile som olagliga adoptioner har uppdragats. Det drabbar väldigt många människor, och jag vill se att vi har en ordning så att det fungerar bra för alla framöver.

Ytterligare en fundering är när ministern kommer att låta riksdagen ta ställning till hur vi ska jobba med de här frågorna framöver och om vi ska ha kvar ordningen att ansvaret för adoptionsförmedling och för hur vi stöttar de här familjerna i efterhand ligger hos kommunen och ideella föreningar eller om det ska hanteras på annat sätt.

Anf. 7 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Jag vill återigen understryka för eventuella lyssnare att det inte är så att staten inte tar något ansvar, utan en viktig del är att tillsynas och auktorisera vilka länder det går att adoptera från. I grund och botten kräver det att det i land som Sverige och svenska föräldrar har möjlighet att adoptera från finns en ordning som vi känner oss trygga med. I takt med att allt färre barn behöver eller kan adopteras blir det färre och färre i varje land, vilket också kan riskera att man inte har byggt upp en riktigt god organisation. Det här är en viktig del i MFoF:s uppdrag.

När det gäller den chilenska centralmyndigheten Sename ska de ha ett särskilt program för ursprungssökning. Det är många länder nu som är involverade och engagerade i den chilenska organisationen. Jag föreställer mig att det inte finns en riktigt bra återrapportering därifrån än. Men naturligtvis följer jag, Socialdepartementet och framför allt MFoF frågan på nära håll.

Återigen: Det beslut som är fattat är att MFoF nu ska ta fram en modell för hur man ska kunna ha individuell ursprungssökning och hur det ska vara möjligt att söka sina rötter och få en kunskap som vi alla vill ha om vår bakgrund. Det blir ofta viktigare med åren, vilket kanske också är skäl ibland till att det tar en tid innan man söker den här informationen och

kunskapen. Desto viktigare är det att det bevaras och finns kvar så att möjligheten finns att söka.

MFoF har precis fått uppdraget och kommer att arbeta under 2020 – jag ser framför mig att de får förlängt till 2021 – för att ta fram en sådan här modell. Vid lämpligt tillfälle går det naturligtvis att informera ytterligare om det, kanske med anledning av en ny interpellation, vad vet jag.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2019/20:243 om nedläggning av den nationella hjälplinjen

Anf. 8 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Acko Ankarberg Johansson har frågat mig vilka åtgärder jag och regeringen avser att vidta med anledning av nedläggningen av den nationella hjälplinjen.

Hjälplinjen har drivits av Inera med finansiering av regionerna. Det är regionerna som har fattat beslut om att lägga ned Hjälpplinen. Nedläggningen är en följd av regionernas prioriteringar kring vilka tjänster Inera ska förvalta. Det här är regionernas eget beslut. De har inte inkommit med någon förfrågan eller för regeringen antytt att det skulle vara en fråga om finansiering från staten.

Regeringen förutsätter att regionerna kommer att integrera stödinsatserna i regionernas reguljära vård. Syftet som anges med att regionerna tar över vårdgivaransvaret är att skapa bättre förutsättningar för patientsäkerhet, kvalitet, dokumentation och uppföljning.

Under 2020 ökar regeringens satsningar på det suicidpreventiva arbetet. Totalt avsätter regeringen 50 miljoner kronor att fördela till organisationer som bedriver främjande eller förebyggande arbete inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Bidraget får delas ut till rikstäckande organisationer som riktar sig till utövare på regional och lokal nivå och till organisationer som är av riksintresse. Bidraget syftar till att stödja ideella organisationer som arbetar främjande och förebyggande inom området psykisk hälsa och suicidprevention, inklusive med barn och unga i migration. Ett annat syfte är att förstärka organisationernas utvecklingsarbete och kompetensuppbyggnad.

Regeringens nuvarande strategi inom området psykisk hälsa gäller mellan åren 2016 och 2020. Syftet med regeringens strategi är att skapa förutsättningar för ett långsiktigt och strategiskt arbete, med ett gemensamt ansvarstagande inom ordinarie strukturer. Målet är att främja psykisk hälsa, motverka psykisk ohälsa, förstärka tidiga insatser till personer som drabbas av psykisk ohälsa och förbättra vården och omsorgen för personer med omfattande behov av insatser.

Anf. 9 ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD):

Fru talman! Tack, socialministern, för svaret!

Det här är en ganska speciell situation. Vi har haft en väl fungerande nationell hjälplinje. Sedan har den lagts ned, inte på grund av politiska beslut eller överväganden utan på helt andra premisser. Det gör att ansvars-

tagandet blir svårt. Vem är ansvarig för detta? Situationen är alltså knepig. Men icke förty är det viktigt att lyfta fram konsekvenserna av det och fundera på hur vi nu ska tänka.

Den nationella hjälplinjen startade för ungefär 20 år sedan. Det var brukarrörelsen som själv tog initiativ och sa att man här behöver någonting. Hjelplinjen har nu funnits under lång tid. De senaste tio åren har Sveriges Kommuner och Regioner hårbärgerat den. Den har varit öppen varje dag kl. 13–22. Den som ringer har kunnat göra det anonymt. Även den som har tagit emot samtalet, det vill säga den profession som funnits där, har varit anonym. Det handlar om professionell, legitimerad personal. Det har upplevts som en poäng med att man från båda håll har kunnat vara anonym. Vårdpersonal har själv kunnat söka, så det har varit en poäng med detta. Väldigt många delar har varit riktigt bra.

När linjen nu är nedlagd visar det sig att när man går in på 1177:s hemsida blir man hänvisad till sida upp och sida ned av organisationer som man i stället kan ringa till. När jag skrev ut det kunde jag räkna till tre helsidor med organisationer. Helt plötsligt står den hjälpsökande där och undrar: Var platsar det jag känner just nu och akut? Vilka symtom har jag? Vilken diagnos?

Helt plötsligt blev det här något helt annat. Poängen med den nationella hjälplinjen var att den var öppen varje dag. Man kunde ringa för någon annans skull, någon som stod i begrepp att ta sitt liv; ungefär två sådana samtal per dag har det varit. Även sådana som själva har behövt samtal med någon har ringt. Man vet att samtalet till hjälplinjen har gjort att människor känt att de mått bättre och inte har behövt söka mer vård. Hela skalan av insatser har funnits. Nu står vi utan en bred första tidig insats.

Utifrån det svar som socialministern ger, fru talman, blir jag väldigt osäker på om regeringen tycker att det är viktigt att fortsätta med något som detta. Får det bli som det blir när det nu har blivit så här? Sveriges Kommuner och Regioner har ju inte fattat något politiskt beslut om det hela. Jag tycker att det finns ett utrymme från både regeringens och Sveriges Kommuner och Regioners håll att titta på detta. Låt vara att Inera inte tycker att det passar i sin portfölj av it-tjänster, men det finns ett väldigt viktigt initiativ genom 1177 som ska vara en bred ingång.

Genom fortsatta överenskommelser och samtal mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner kan man kanske hitta tillbaka till den fusion som den breda hjälplinjen utgjorde. Den hade ett brett och öppet anslag, var öppen varje dag i veckan, hade professionen hos sig och klarade av samtalen men kunde också skicka dem vidare när så behövdes.

Jag blir lite tveksam när ministern redovisar vilka pengar man ger till den ideella sektorn. Menar hon att civilsamhället borde ta över?

Mina frågor blir därför: Tänker regeringen och socialministern att civilsamhället borde ta över med anledning av de ökade pengar som kommer? Eller tänker sig ministern att i de kommande samtalen med Sveriges Kommuner och Regioner ta upp diskussionen inom ramen för 1177-arbetet så att den nationella hjälplinjen kommer in där? Vilken väg tycker regeringen är lämplig att gå vidare på? Inte kan någon vara nöjd med att linjen försvinner och att det i stället blir många fragmentiserade vägar för människor som söker hjälp? Visst ska vi ha en bred väg in för dessa människor?

Prot. 2019/20:61
21 januari

*Svar på
interpellationer*

Anf. 10 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Hade vi suttit i bänkarna hade vi haft en knapp till förfogande där man kan trycka "Instämmer" när man lyssnar på talaren. Det hade jag gärna gjort nu om jag hade kunnat. Jag håller helt med Acko Ankarberg i precis vartenda ord i hennes inlägg.

Denna diskussion är otroligt märklig. Vi står här i riksdagen och diskuterar ett beslut som verkligen inte är fattat av vare sig riksdag eller regering. Det finns inga regleringsbrev bakom eller kommatecken som har strukits i någon förordning. Detta är ett beslut som har fattats av Inera, som skulle kunna beskrivas som ett bolag som regionerna äger tillsammans. Där sitter tjänstemän och beslutar om vilka tjänster man ska ha. Inera är dock också det verktyg som regionerna gemensamt äger. Jag föreställer mig att man faktiskt har kontroll över det och vet vad man gör.

Jag är ledsen att behöva säga att det så här långt inte har varit någon kö till min telefon eller min mejl från upprörda regionpolitiker. Tvärtom tycker regionerna uppenbarligen att detta ska in i andra stödstrukturer. Sådana svar har jag fått. Det handlar om att det ska bli en naturlig del av det andra de gör inom 1177.

Regering och riksdag förfogar heller inte exakt över hur man jobbar inom 1177. Samma sak gäller där. Det är regionerna som är huvudmän, och de behöver ta ett ansvar. De behöver lösa detta gemensamt och hitta gemensamma funktioner för detta. Inera är en alldeles utmärkt sådan, om man använder den för att styra det som man gör mycket bättre tillsammans än var och en för sig.

Så sent som förra veckan träffade jag ett antal organisationer som arbetar suicidpreventivt. De arbetar också med anhöriga och efterlevande. Det gäller inte minst Mind, som jag vill nämna specifikt. Denna organisation har just olika hjälplinjer och sitter ideellt i telefon. Där har man redan kunnat konstatera – kanske inte under de senaste veckorna men väl det senaste året – att man får mer att göra. Under hösten har man märkt av det hela.

Min avsikt är inte på något sätt att säga att det ideella, föreningsliv eller ideella krafter ska ta över något så allvarligt som att möta människor som är oroliga för den psykiska hälsan hos sig själva, en anhörig eller en vän, som kanske är suicidal och kan behöva akut hjälp, stöd och vård. Det är dock svårt att se att staten ensidigt skulle öppna upp en nationell hjälplinje som man aldrig varit ansvarig för. Regionerna har inte uttryckt något önskemål om att regeringen ska bidra till att försöka behålla den.

Så sent som nu kommer vi att fatta gemensamma beslut om en överenskommelse om psykiatrin. Där finns det många olika insatser. Jag ska inte ta talartiden i anspråk till det. Många olika insatser behöver dock göras för att man tillsammans ska kunna utveckla den psykiatriska vården och öka den psykiska hälsan. Till detta har stora medel avsatts.

För åtminstone mig framstår det som att nedläggningen av den nationella hjälplinjen inte har handlat om ekonomi, utan att man har ett annat sätt att se på hur man vill lösa vården till denna målgrupp.

Om man som statsråd får vara personlig vill jag säga att den nationella hjälplinjen har varit alldeles utmärkt. Jag förundras över hur man kan lägga ned något som fungerar väl. Men om man har en mycket bättre idé är det svårt för mig att sätta mig över det. Än så länge tycker jag inte att regionerna har visat på något som fungerar bättre. Det bekymrar mig.

Anf. 11 ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD):

Fru talman! Det är gott att höra att socialministern beklagar det som har hänt. Det värsta som kan hända är om vi bara säger att det här kan hända och sedan inte bryr oss om det.

Men jag är förvånad över att socialministern tror att telefonen bara går åt ett håll. Socialministern kan lyfta luren och säga: Hur tänker ni göra det här?

Om man nu tänker ingå en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Regioner om psykiatriska insatser borde väl det här ingå. Det borde finnas i socialministerns papper inför mötet: Hur tänker man om det? Är det en pengafråga? Jag tror inte heller det – jag gör samma bedömning som socialministern. Men hur ska vi göra detta framöver?

Jag tycker inte att vi bara kan låta detta ske utan att lyfta ett finger. Det har inte fattats några politiska beslut, och det är ett skäl för politiken att nu gripa in. Politiken kan inte bara säga: Vi låter det ske.

Jag förutsätter att regeringen och socialministern på något sätt hittar vägar att kunna påverka. Frågan kom upp i socialutskottet, men i nuläget tycker jag ändå att det är regeringen som har de största möjligheterna att tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner hitta vägar för att göra detta. Att gå omvägen över ett tillkännagivande i riksdagen känns både långsamt och onödigt, eftersom engagemanget uppenbarligen finns hos socialministern.

Min förhoppning är att aktiviteten kommer från båda håll och att man inser att den lösning vi har haft har varit kostnadseffektiv. Det har kostat 10 miljoner att ha öppet varje dag i veckan, vilket måste ha varit fantastiskt kostnadseffektivt. Att man kan göra det billigare kan jag inte tänka mig, om man ska ha det på 21 olika sätt.

Den som är hjälpsökande och förväntar sig att kunna hitta rätt i djungeln av telefonnummer har verkligen inte den bästa situationen. Det ska vara så enkelt och smidigt som möjligt. Det är därför detta har varit så bra. Det har också varit kvalitetssäkrat. Man har dock inte kunnat ta emot mer än kanske hälften av alla som har önskat det, så det finns ett större behov än vad man har kunnat härbärgera.

Jag hoppas att socialministern går vidare med den ansats som jag hör om i talarstolen i dag och som jag blir väldigt glad över – det måste ske någon förändring. Jag hoppas att socialministern använder telefonen och även låter den gå åt andra hållet i samtalen med Sveriges Kommuner och Regioner eller regionala företrädare.

Anf. 12 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Jag kan försäkra Acko Ankarberg Johansson om att telefonen inte går i bara en riktning vare sig nu eller i andra sammanhang. Det är klart att det sker en dialog.

Det har inte uttryckts några önskemål. Det handlar inte om finansiering. Det är klart att samarbete och överenskommelser bygger på att man är två parter som vill lösa någonting som man upplever vara ett gemensamt problem. Jag har inte upplevt att Sveriges Kommuner och Regioner har sökt stöd och velat hitta en lösning. Kanske har de inte upplevt detta som ett problem. Kanske blir det så att den uppmärksamhet som kommer när den nationella hjälplinjen väl läggs ned får Sveriges Kommuner och Re-

gioner att reagera. Det återstår att se. Men kompromisser och överenskommer av olika slag bygger på att man ser ett gemensamt problem.

Frågan kommer att kunna diskuteras, men den är väldigt bekymmersam. Vi får väl på var sin kant fundera på vad det beror på att sådana här beslut kan fattas och att Sveriges Kommuner och Regioner, som är en politiskt styrd organisation och äger ett bolag som ska samarbeta och samverka för jämlik vård, likvärdiga lösningar och smarta och effektiva lösningar på gemensamma problem, hamnar i en sådan här situation och uppenbarligen inte är så bekymrade. Det bekymrar mig faktiskt väldigt mycket.

Det är klokt, tycker jag, att Acko Ankarberg Johansson ställer en interpellation, så att vi kan diskutera frågan vidare och kanske ta den ytterligare ett steg på var sitt håll.

Tillkännagivanden från utskott brukar handla om frågor som mer explicit gäller regeringens agerande och frågor som ligger på regeringens bord. Det märkliga i den här situationen är att frågan inte ligger på regeringens bord. Det är svårt att ta en fråga till sitt bord om inte den som äger frågan vill lägga den där. Detta är kanske lite kryptiskt för någon som lyssnar. Men om den nationella hjälplinjen läggs ned av regionerna och de inte tycker att det är ett problem hoppas jag verkligen att de har en annan lösning. Jag följer gärna frågan och har ingenting emot att ta upp den i olika sammanhang. Men än så länge verkar inte Sveriges Kommuner och Regioner tycka att de har ett problem.

Anf. 13 ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD):

Fru talman! Såvitt jag har förstått har ändå frågor ställts inom Sveriges Kommuner och Regioner, men inte ens regionråd vet till vem frågan har gått regionalt. Det har varit väldigt oklart hur man har gjort.

Det är klart att bristande ägarstyrning av bolag inte är bra. Men det är inte bara Sveriges Kommuner och Regioner som har problem med det. Jag tror att även staten har en del att göra när det gäller styrning av bolag som till exempel köper in sig i tjänster på ett sätt som jag inte tror att man borde göra. Jag tror att både Sveriges Kommuner och Regioner och staten behöver titta på ägarstyrning av bolag, så att de agerar på det sätt som man själv önskar.

Den nationella hjälplinjen är väldigt speciell. Den har ett brett anslag. Jag uppfattar att det finns en bred samsyn hos alla partier om att det ska vara enkelt att få ringa och prata med någon när man känner att man mår dåligt. Den här fina funktionen som man har haft under lång tid kommer från brukarrörelsen och har sedan härbärgerats hos Sveriges Kommuner och Regioner. Det skulle vara så sorgligt om vi lät den gå ur händerna bara för att den har funnits i ett bolag som ingen har haft kontroll över vad gäller den här beslutsdelen.

Jag uppfattar det goda intresset från socialministern. Min förhoppning efter den här interpellationsdebatten är att man kommer att göra vad man kan från regeringen. Annars skulle jag bli ohyggligt besviken.

Anf. 14 Socialminister LENA HALLENGREN (S):

Fru talman! Jag tror att det är viktigt att påminna sig om att Inera inte är ett bolag på marknaden som ska agera bland andra, utan ett bolag som är regiongemensamt och har till uppgift att utföra regiongemensamma

tjänster och uppdrag som ingen annan än SKR ger. Det är verkligen en stor skillnad mot företag på en marknad. Det vore väldigt synd, tycker jag, om Inera skulle utvecklas åt det hållet eller om någon skulle se på Inera på det sättet, för då blir det inte alls så användbart som det skulle kunna vara.

Sveriges Kommuner och Regioner måste ta kritiken på allvar och svara på den. Det går inte att lägga frågan i knät på någon annan, utan Inera styrs av Sveriges Kommuner och Regioner. De har valt att lägga ned den nationella hjälplinjen. Ingen hand har sträckts ut. Inget intresse har visats för att lösa någonting som skulle kunna vara ett problem. Detta har fungerat väl till den dag då man beslutade om stängning. Ingen lösning har sedan visats. Jag tycker att det är ett ansvarslost sätt att hantera den vårdpersonal som har gjort ett fantastiskt jobb. Framför allt är det ansvarslost gentemot alla dem som har tyckt att den nationella hjälplinjen varit en fantastisk väg in för att åstadkomma den tillgängliga hälso- och sjukvård som vi alla vill ha.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Prot. 2019/20:61
21 januari

*Svar på
interpellationer*

§ 7 Svar på interpellation 2019/20:197 om erkännande av färöiska körkort i Sverige

Anf. 15 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Kjell-Arne Ottosson har frågat stadsrådet Hallberg om erkännande av färöiska körkort. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Den som har ett körkort utfärdat i Färöarna får köra i Sverige enligt sitt körkort. Har körkortsinnehavaren varit folkbokförd i Sverige i mer än ett år behöver personen dock ta ett svenskt körkort för att kunna fortsätta köra här. Om personen bor tillfälligt i Sverige för exempelvis studier eller arbete kan undantag sökas om att körkortet ska gälla för längre tid än ett år.

Jag har förståelse för att denna ordning kan skapa problem för körkortsinnehavare från Färöarna. Frågan om Sverige ska erkänna och byta ut körkort som utfärdats i länder utanför EES i vidare mån än i dag är komplex och innehåller bland annat frågor om trafiksäkerhet och andra säkerhetsaspekter. Det finns även rekommendationer från EU att förhålla sig till.

Jag ser frågan som angelägen, och den bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Anf. 16 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret.

Jag vill börja med att ge en liten bakgrund. Vid Nordiska rådets temasession i Köpenhamn i april 2019 sammanträdde Nordiska rådets gränshindergrupp. Den består av parlamentariker från alla länder, partigrupper och utskott i Nordiska rådet. Gruppens uppdrag är dels att stödja Nordiska ministerrådets gränshinderråd i dess arbete med att försöka lösa och avklara konkreta hinder för den fria rörligheten inom Norden, dels att influera parlamentariskt i frågor som går längre eller som Gränshinderrådet inte längre arbetar vidare med. Gränshindergruppen utgör även en förbindelse-länk mellan de olika utskottens gränshinderarbete inom Nordiska rådet samt mellan Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet.

Vid nämnda möte konstaterades att ett antal gränshinder nu hade monterats ned, vilket är väldigt glädjande. Dock finns det många hinder kvar att eliminera för att främja nordisk mobilitet.

Rapportören och ledamoten i gruppen, Bertel Haarder från Danmark, presenterade följande vid mötet: Det är goda nyheter gällande erkännande av körkort över våra nordiska gränser. Specifikt är grönländska och färöiska körkort nu accepterade i alla de nordiska länderna, utom i Sverige, om man har kört bil minst 90 dagar och har två dagars kurs i det aktuella landet. Då gäller även färöiska körkort, enligt rapportörens rapport till oss.

Efter mötet ställde jag en skriftlig fråga till statsrådet Eneroth och fick då till svar att frågan var ”komplex och innehåller bland annat frågor om trafiksäkerhet och andra säkerhetsaspekter. Det är viktigt att främja mobilitet i Norden och frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet”.

Den 30 oktober i fjol, vid Nordiska rådets 71:a session här i denna kammare, fick den svenska samarbetsministern Anna Hallberg frågan och en bedjande uppmaning från den färöiske samarbetsministern Kaj Leo Holm Johannesen om att lösa den här ”bittelille” frågan, som han sa, om färöiska körkort varpå den svenska samarbetsministern svarade: Jag har förstått att den frågan länge har varit en viktig fråga för Färöarna, och det har nu närmat sig en punkt där den i princip ska avskrivas som olösbar.

Det sa alltså vår egen samarbetsminister i oktober, vilket gjorde att jag nu ställde denna interpellation till henne och inte till statsrådet Eneroth. Nu har man behagat att ge frågan till statsrådet Eneroth i stället. Svaret som statsrådet läste upp är i stort sett en kopia av det svar som jag fick på den skriftliga frågan i april. Dock hänger inte regeringens argumentation helt ihop.

I april 2019 var det viktigt att främja mobilitet i Norden, och frågan bereddes inom Regeringskansliet. I oktober 2019 var frågan i princip avskriven som olösbar, enligt statsrådet Hallberg. Nu i januari 2020 när frågan harvat runt på Regeringskansliet i nästan två månader efter att jag lämnade in interpellationen ses den återigen som angelägen, och den bereds fortfarande inom Regeringskansliet.

Jag måste avsluta med att fråga statsrådet: Vad är det som gäller?

Anf. 17 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Kjell-Arne Ottosson, för engagemanget! Det uppskattar jag verkligen.

Jag hör till dem som tycker att det är viktigt med det nordiska samarbetet. Jag har själv jobbat både med den här typen av frågor tidigare i riksdagen och med gränshinderfrågor generellt. Som infrastrukturminister ser jag att vi nu jobbar aktivt med att underlätta och förbättra kommunikationerna mellan våra nordiska länder.

Senast fick jag inviga bron över Stora helvetet på gränsen mellan Sverige och Norge uppe i Jämtland. Vi får förhoppningsvis också en elektrifiering av järnvägen även på den norska sidan. Det är viktigt, och vi behöver hålla ihop.

Min grundinställning när det gäller körkortsfrågorna – även om det är en komplex materia, för det är det – är att vi bör anstränga oss för att hitta en bra lösning inte minst för nordiska länder.

Det gör att vi nu arbetar med frågan och bereder den i Regeringskansliet. För dem som följer debatten utifrån kan det ändå vara bra att veta att det är en komplex materia. Det finns ett körkortsdirektiv vi har att förhålla oss till på europeisk nivå. Det finns dessutom lagändringar som då behöver göras och som ska underställas riksdagen.

Det finns framför allt väldigt många andra länder som pockar på uppmärksamhet. Det kan vara Jersey, Caymanöarna, Isle of Man eller Grönland. Men det kan också vara Sydkorea, Turkiet, Oman och många andra länder. Då måste man ha en grund för varför vi gör en särskild lösning.

För mig är det viktigt med det nordiska samarbetet. Jag vet att vi nu har kommit en bra bit framåt när det gäller flera av de gränshinderfrågor som har varit aktuella under senare år. Inte minst har den här regeringen arbetat aktivt med detta.

För mig är frågan inte olösbar. Jag tror att den är möjlig att lösa. Jag hoppas och tror att vi med benäget stöd ska kunna hitta en lösning framöver. Vi bereder frågan. Den är komplex. Men det är naturligtvis en viktig fråga för Färöarna.

Anf. 18 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Det är glädjande att få höra att statsrådet nu är betydligt tydligare med att man ämnar hitta en lösning på frågan. Det nordiska samarbete är viktigt. Det är särskilt viktigt för oss som bor i gränsområden där det är väldigt tydligt med gränshinder.

I en del av gränshinderfrågorna är min upplevelse, och för många av oss som sitter i Nordiska rådet, att det inte alltid handlar om att de är svåra att lösa. Det handlar lika mycket om att det egentligen inte finns någon vilja.

Utifrån det som statsrådet har sagt nu upplever jag att det ändå finns en vilja. Jag hoppas att det verkligen ligger något konkret bakom det. Vi har ett särskilt samarbete i Norden som är viktigt. Det är ett samarbete som vi ska jobba för att stärka än mer.

Nordiska rådet borde stärkas än mer som den viktiga institution som det är. Nordiska rådet har tagit fram en ny vision, nämligen att vi ska vara världens mest hållbara och integrerade region inom tio år.

Menar vi det, eller är det bara fina ord på ett papper? Om vi menar någonting med det borde vi klara av att lösa sådana här, för att citera samarbetsministern igen, ”bittelille” frågor. Klarar vi inte att lösa de här små frågorna, hur ska vi då klara att lösa de stora frågorna?

Jag hade glädjen att få vara på Färöarna förra sommaren på ett sommarmöte med vårt utskott. Vi var bland annat ute och körde bil. Färingarna körde alldeles fantastiskt. Vi körde igenom en tunnel till Gásadalur. Det är en 1,7 kilometer enfilig tunnel, vilket färingarna hittills har bemästrat galant. Jag är inte säker på att en 1,7 kilometer enfilig tunnel hade fungerat lika bra i den hetsiga trafiken här i Stockholm. Jag är rädd för att det hade krockats betydligt mer här.

Det viktiga borde vara vad som ingår i körkortsutbildningen, inte i vilket land som körkortet har utfärdats. Sedan erkänner jag direkt att jag inte kan allt det bakomliggande. Men det borde ändå vara vad som ingår i utbildningen och vad man lär sig.

Det är så vi ser på det när vi till exempel ska anställa människor från andra länder. När vi ska validera deras kunskap måste vi se vad de faktiskt kan. Det borde vara på samma sätt här.

Man kan fråga sig: Vad är det som gör att färingarna är så mycket farligare i trafiken här än i övriga länder i Norden? När en färing flyttar hit och skriver sig i Sverige får han köra bil här. Men efter ett år blir helt plötsligt samma person en trafikfara, och då måste han ta svenskt körkort.

Om nu färöiska körkort inte är tillfyllest, är då inte personen farligare just när han kommit hit och börjar att köra här än efter ett år när han helt plötsligt måste ta ett svenskt körkort? Det får jag inte att hänga ihop, fru talman. Det vore lite intressant att få höra statsrådets svar på detta.

Anf. 19 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Kjell-Arne Ottosson! Jag tror att man ska undvika att raljera för mycket över de bestämmelser vi har och göra sig lustig över dem. Det är klart att det är bra att vi har dispensmöjligheter. Det är bra att man under ett år, när man kan vara här under studier eller arbete, ändå kan få använda sitt körkort.

Men ska man stadigvarande ha körkort är det bra att vi har en ordentlig granskning och ser till att det både är en adekvat utbildning, att det är ett giltigt körkortstillstånd och att det är säkra regler. Om inte annat är vi i egenskap av medlemmar i Europeiska unionen skyldiga att göra detta.

Jag blir lite orolig när Kjell-Arne Ottosson tar lite enkelt på körkortsdirektivet och de europeiska reglerna. På samma sätt som vi i Sverige ska ta detta på allvar och göra en ordentlig granskning och kontroll kräver vi att andra europeiska länder inom Europeiska unionen också ska göra det samma. Jag vill för övrigt uppmärksamma att man i Finland har samma tillämpning som i Sverige.

Återigen: Det är viktigt med ett nordiskt samarbete, och jag uppskattar Kjell-Arne Ottossons engagemang i detta. Vi bereder frågan i Regeringskansliet. Det är också viktigt att alla som följer debatten vet att man kan använda sitt körkort under ett år och ansöka om dispens för att ha det under en längre tid.

Vi ska naturligtvis se till att vi arbetar enligt körkortsdirektivets regleringar. Vi får i så fall återkomma till riksdagen. Det är vad vi behöver göra med ett förslag om ändringar till exempel när det gäller Färöarna. För mig är nordiska länder prioriterade.

Även om det är en pytteliten fråga, som Kjell-Arne Ottosson uttryckte det, skulle jag inte använda det begreppet. För Färöarna är det en viktig fråga. Det är en principfråga. Det är en viktig fråga för tilliten till sin egen stolthet.

Jag granskar denna fråga seriöst. Jag kommer att återkomma med svar när vi berett frågan färdigt i Regeringskansliet.

Anf. 20 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Fru talman! Det gläder mig att de nordiska länderna är prioriterade hos statsrådet.

När jag sa ”bittelille” var det ett citat från den färöiske samarbetsministern. Han trodde att vi ansåg detta vara en bitteliten, en väldigt liten, fråga. Men för färingarna är det, som statsrådet mycket riktigt sa, en viktig fråga.

Självklart ska vi ta reglerna på allvar. Det råder ingen tvekan om det. Enligt den information som vi har fått är även Finland med på tåget nu, så det är bara Sverige som fattas. Annars är övriga nordiska länder med på banan när det gäller färöiska körkort.

Nu lät det på statsrådet som att han har en annan åsikt. Statsrådet kan gärna i sitt avslutande svar kort få meddela mer om detta, men det här är i alla fall den information som jag har fått. Det var även den som gavs av rapportören Bertel Haarder vid gränshindergruppens möte i Köpenhamn.

Det är bra, som statsrådet sa, med dispensmöjligheterna. Men det hänger ändå inte helt ihop. Därför hoppas jag att jag kan ta statsrådet på allvar när det gäller att det faktiskt ligger verklighet bakom att detta bereds på Regeringskansliet och att vi hittar en lösning så att även färingarna kan få köra bil här utan problem.

Anf. 21 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman och Kjell-Arne Ottosson! Jag har fått bekräftat att Finland har samma tillämpning som Sverige. Men icke desto mindre: Det viktiga är att vi ser till att vi har en ordentlig process i Regeringskansliet och prövar möjligheten, och jag är som sagt engagerad i och entusiastisk över att hitta fler nordiska lösningar.

Jag vill ta tillfället i akt att säga att jag tycker att det som Kjell-Arne Ottosson sa i sitt förra inlägg om att skapa ett hållbart nordiskt samarbete och ett hållbart klimat- och miljöarbete är viktigt. När vi träffades i Barentsrådetsammanhang var en av de viktigaste utgångspunkterna att sätta klimatfrågan i centrum.

Men då krävs det också att vi har rätt ambitionsnivå i Sverige, att vi är beredda att politiskt avsätta resurser för klimatarbetet och att vi inte lägger fram budgetförslag som innebär tydliga besparingar på klimatområdet. Det krävs i stället att vi fortsätter att ha en hög ambitionsnivå för att vi ska nå de åtaganden vi har gjort enligt Parisavtalet.

Här är Sverige världsledande. Vi gör den största järnvägssatsningen i modern tid, och vi ställer om transportsektorn med elektrifiering och med biobränsleintroduktion. Vi gör det som många andra tvekar inför, inte bara för att vi måste utan dessutom för att vi tror att det är bra för Sverige. Det kommer att skapa jobb och framtidshopp, och det kommer att göra Sverige till ett föredöme i världen.

Som jag ibland brukar säga: Sverige är en permanent världsutställning när vi är som bäst – när vi kan visa hur svensk fordonsindustri tillsammans med forskning och med regioner kan hitta nya sätt att få en fossilfri trafik och när vi kan inspirera omvärlden genom att visa att omställningen faktiskt är möjlig.

Här har vi alla som politiker ett ansvar för att vara ambitiösa i klimatpolitiken, såväl i Norden som i hela världen. Tack för en bra interpellationsdebatt!

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Proposition

2019/20:68 Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

EU-dokument

COM(2019) 640 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén Den europeiska gröna given

Motioner

med anledning av prop. 2019/20:49 Protokoll om immunitet och privilegier för Europeiska organisationen för kärnforskning
2019/20:3449 av Patrick Reslow m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2019/20:51 Totalförsvarsdatalag – personuppgiftsbehandling vid Totalförsvarets rekryteringsmyndighet
2019/20:3466 av Daniel Bäckström m.fl. (C)

med anledning av prop. 2019/20:52 En utvecklad översiktsplanering
2019/20:3472 av Larry Söder m.fl. (KD)

med anledning av prop. 2019/20:53 Underskott i förhållande till elnätsföretagens intäktsramar för tillsynsperioden 2012–2015
2019/20:3477 av Lars Hjälmered m.fl. (M)

med anledning av prop. 2019/20:57 Vissa ytterligare ändringar av placeringsreglerna för Första–Fjärde AP-fonderna
2019/20:3452 av Ulla Andersson m.fl. (V)

med anledning av prop. 2019/20:58 Reglering av vapenmagasin
2019/20:3461 av Johan Hedin (C)
2019/20:3465 av Johan Forssell m.fl. (M, KD)
2019/20:3468 av Johan Pehrson m.fl. (L)
2019/20:3474 av Adam Marttinen m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2019/20:64 Hemlig dataavläsning
2019/20:3451 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V)
2019/20:3471 av Ingemar Kihlström m.fl. (KD)
2019/20:3475 av Adam Marttinen m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2019/20:50 Riksrevisionens rapport om jämställd sjukfrånvaro
2019/20:3456 av Bengt Eliasson m.fl. (L)
2019/20:3470 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD)
2019/20:3473 av Hans Eklind m.fl. (KD)
2019/20:3478 av Solveig Zander (C)

med anledning av skr. 2019/20:54 Riksrevisionens rapport om mörkertal inom bostadstillägget
2019/20:3457 av Bengt Eliasson m.fl. (L)
2019/20:3458 av Julia Kronlid och Linda Lindberg (båda SD)

Prot. 2019/20:61
21 januari

med anledning av skr. 2019/20:60 Riksrevisionens rapport om resurseffektivitet och produktivitet vid Sveriges lärosäten i nordisk jämförelse
2019/20:3459 av Fredrik Christensson m.fl. (C)

med anledning av skr. 2019/20:70 Integritetsskydd vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet
2019/20:3469 av Pål Jonson m.fl. (M, KD)

§ 9 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 17 januari

2019/20:262 Karens vid ansökan om medborgarskap

av *Ludvig Aspling* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:263 Barnskydd vid brottsmisstanke

av *Mikael Eskilandersson* (SD)

till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:264 Månggiften i Sverige

av *Mikael Eskilandersson* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:265 Månggifte i Sverige

av *Sara Gille* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:266 Höjda kostnader för ordningsvaktstillstånd

av *Lars Beckman* (M)

till statsrådet Mikael Damberg (S)

den 20 januari

2019/20:267 Tillståndsplikt för jägares och sportskyttars vapenmagasin

av *Marléne Lund Kopparklint* (M)

till statsrådet Mikael Damberg (S)

2019/20:268 23 000 tunnor med kvicksilver utanför Sundsvall och Gotland

av *Lars Beckman* (M)

till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2019/20:269 Restriktiva åtgärder mot Iran

av *Lars Adaktusson* (KD)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:270 Gårdars lönsamhet och livsmedelsstrategin

av *John Widegren* (M)
till statsrådet *Jennie Nilsson* (S)

2019/20:271 Polisens tekniska utrustning

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet *Mikael Damberg* (S)

§ 10 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 17 januari

2019/20:767 En brottsvåg i Gästrikland

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet *Mikael Damberg* (S)

2019/20:768 Svågerpolitik och korruption i offentlig upphandling

av *Lars Hjälmered* (M)
till statsrådet *Lena Micko* (S)

den 20 januari

2019/20:769 Kontinuerligt anställd personal i Försvarsmakten

av *Jan R Andersson* (M)
till försvarsminister *Peter Hultqvist* (S)

2019/20:770 Miljölagstiftningen och Sveriges säkerhet

av *Jörgen Berglund* (M)
till försvarsminister *Peter Hultqvist* (S)

2019/20:771 Kommuners underrättelseskyldighet

av *Josefin Malmqvist* (M)
till socialminister *Lena Hallengren* (S)

2019/20:772 Depositionsavgifter för utländska åkerier

av *Mikael Larsson* (C)
till infrastrukturminister *Tomas Eneroth* (S)

2019/20:773 Tillfällig klassning av BK4-vägar

av *Mikael Larsson* (C)
till infrastrukturminister *Tomas Eneroth* (S)

2019/20:774 Säkra rastplatser för yrkeschaufförer

av *Mikael Larsson* (C)
till infrastrukturminister *Tomas Eneroth* (S)

2019/20:775 Problem med export av miljöbilar

av *Helena Antoni* (M)
till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2019/20:776 Ineffektiv klimatpolitik

av *Helena Antoni* (M)
till miljö- och klimatminister *Isabella Lövin* (MP)

2019/20:777 Förverkande och förstörande av vapenmagasin hos kriminella

av *Marléne Lund Kopparklint* (M)
till statsrådet *Mikael Damberg* (S)

Sammanträdet leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Meddelande om frågestund	1
§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
§ 3 Anmälan om faktapromemoria	2
§ 4 Ärenden för bordläggning	2
§ 5 Svar på interpellation 2019/20:192 om olagliga adoptioner från Chile.....	3
Anf. 1 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	3
Anf. 2 MARTINA JOHANSSON (C)	4
Anf. 3 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	4
Anf. 4 MARTINA JOHANSSON (C)	5
Anf. 5 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	6
Anf. 6 MARTINA JOHANSSON (C)	7
Anf. 7 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	7
§ 6 Svar på interpellation 2019/20:243 om nedläggning av den nationella hjälplinjen.....	8
Anf. 8 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	8
Anf. 9 ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD)	8
Anf. 10 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	10
Anf. 11 ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD)	11
Anf. 12 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	11
Anf. 13 ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD)	12
Anf. 14 Socialminister LENA HALLENGREN (S)	12
§ 7 Svar på interpellation 2019/20:197 om erkännande av färöiska körkort i Sverige	13
Anf. 15 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	13
Anf. 16 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD).....	13
Anf. 17 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	14
Anf. 18 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD).....	15
Anf. 19 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	16
Anf. 20 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD).....	16
Anf. 21 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	17
§ 8 Bordläggning.....	18
§ 9 Anmälan om interpellationer	19
§ 10 Anmälan om frågor för skriftliga svar	20
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 13.53.	21